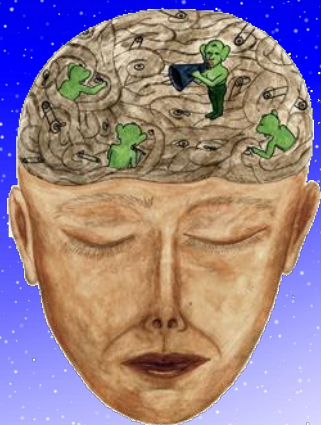

Marek Šolmes Srazil

*Lívežrout
aneb
za zdí, za okny
a ve vesmíru*

Copyright © Marek Šolmes Srazil, 2005
Illustrations © Helena Janatová, 2005
Czech edition © Elektronické nakladatelství Ignáce Dřevora, 2005

Za okny už byla tma.

Schylovalo se ke konci nejdelšího dne v Lívežroutově životě.

Dávno opadalo listí a holé stromy se smutně skláněly nad psími výkaly. Listí zmizelo v nekonečných kanálech rozbodaných duší a jen některým vyvoleným listům se podařilo doplout na opuštěné ostrovy, aby pohnojily kokosové palmy. Dosáhly tak smyslu svého.

Začala zima.

Lívežrout si pomalu chvějícíma rukama balil cigaretu z levného tabáku a neustále těkal očima po pokoji, jestli ho někdo odněkud tajně nepozoruje.

Byl tak trochu mimo.

Olízl papírek a cigareta byla hotová.

Zapálil si a čekal.

„Marnost nad marnost,“ povzdechl. Trochu se mu zamotala hlava, když zhluboka vdechl cigaretový kouř. Lívežrout si připadal, že se zasekl nějakým příšerně pitomým nedopatřením čehosi nebo kohosi v čase. V hlavě mu neustále odbíjela devatenáctá hodina a třicátá minuta. Věděl, že na tu hodinu čekal celý den, a věděl, že zbytečně. Jenže Lívežroutova slabou (ale i silnou stránkou osobnosti) byl romantismus. Tedy ne v pravém slova smyslu, jak si ho Lívežroutovi dvojnozí příbuzní s mozky plnými páček, čudlíků, hejblátek a Skříp-ků, kteří je ovládají, vysvětlují.

Lívežroutova transapokaliptická teorie

To je tak: Dle Lívežroutovy transapokaliptické teorie jsme všichni ovládáni Skříp-kama, pokud jim to ovšem dovolíme.

V drtivé většině jim to s klidným srdcem dovolíme, i když pravděpodobně ne zcela schválně. Spíše jakýmsi posměšným omylem zapříčiněným například dávným šlápnutím Tyrannosaura Rexe

na Smetanku lékařskou, pokud tehdy, tisíce let před Darwinem, vůbec existovala.

Dle Lívežrouta je náš mozek plný píčovín a sraček, do kterého se Skříp-kové drze přisrali. Vše se odehrálo asi tak den před mnoha lety. Nikdo neví jak, ani v Lívežroutově transapokaliptické teorii není vše řádně objasněno.

Možná časem...

Skříp-kové samotní jsou malinkatí, ti nejmalinkatější pidimužáci, jaké si dovedete, spíše nedovedete představit. Jsou přibližně stejně velcí jako tančící slon na planetě zvané Mars, když byste ho čistou náhodou zachytili ve svém divadelním kukátku. A mimochodem, onen slon tančí na veselé písni z padesátých let dvacátého století.

Pro bližší přirovnání jsou Skříp-kové asi deset a půl tisíckrát krát menší než-li vši. Každý Skříp-ek má svůj miniaturní mozeček, avšak ovládaný pouze touhou po moci.

Blbé, že!?

Nejšílenější ze všeho je, že slona baví tancovat a téměř žádný člověk o tom neví.

Vůdci jednoho malého mozkového oddělení se říká Big-Boss Skřípt. A v každém mozkovém oddělení je přibližně Tři miliardy čtyři sta padesát milionů sto padesát sedm tisíc šedesát sedm dělníků skříp-ků. Každý má na starosti jeden čudlík, páčku nebo hejblátko.

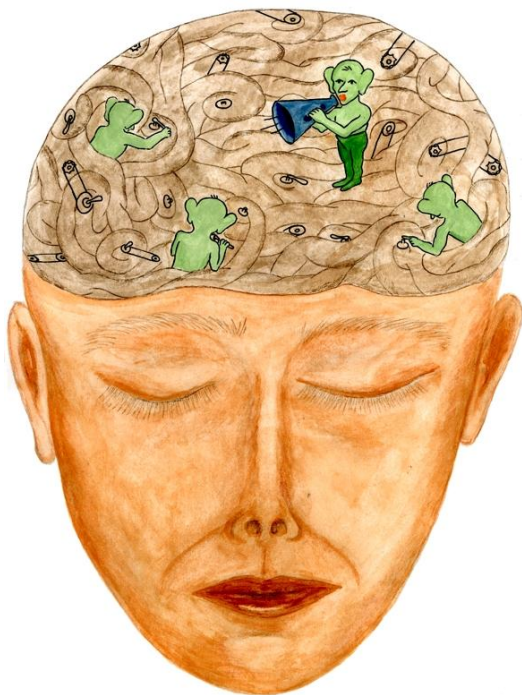
Big-Boss Skřípt svírá ve svých obrovských pazourách velikánský megafon.

Řve do něho různé příkazy, například:

„Zadubrojit!“ a dělníci skříp-kové okamžitě zmáčknou svůj čudlík, zatáhnou za páčku či hejbnou hejblátkem.

My, jakožto chodící, ležící a souložící hora masa, si ani nevšimneme, že se nám pohnula brva o dvě tisíciny milimetru do šikmého prava, aniž bychom tomu tak sami chtěli.

Příkaz střídá příkaz a skříp-kové pracují celé roky bez nároku na svačinovou přestávku.
Ani o ni nestojí, chtějí jen vládnout.

Slon tančí na planetě zvané Mars

Lívežrout se zasekl v čase. Tedy, chudák, myslel si to. Ani v jeho nejromantičtějším snu ho nenapadlo, že ze zoufale zbytečného čekání na nikdy nepřijdoucí chvíli tak prudce, až úporně myslel, že si v mozku způsobil zemětřesení osmého stupně Richterovy stupnice. Všichni jeho skříp-kové při zemětřesení zahynuli.

Jen jeden Big-boss Skřípt přežil, neboť ho přiklopil vlastní megafon a on pod ním schoulený přečkal zemětřesení. Ale veškerá jeho moc byla ta tam, a tak radši spáchal sebevraždu. Kdyby to Lívežrout věděl, jistě by přestal vzdychat. Možná by přestal i kouřit, pít alkohol, hledat smysl vlastního bytí a podobné blbiny a rozeběhl by se kamsi přes cokoliv, podíval by se do blankytného nebe a zakřičel by z plných plic: „Ahoj sluníčko, já jsem Lívežrout!“

„Strašně rád hraju na dubroj!“ nebo jen:

„Fíha, proč jsou všichni okolo tak divní?“ a rozesmál by se až do dna sebe samého.

Bohužel Lívežrout netušil, co způsobilo jeho marné čekání na tu pravou hodinu, minutu a vteřinu, a vzdychal dál:

„Marnost nad marnost.“

Půlnoci vplížící se do jeho setmělého pokoje si ani nevšiml.

Byl prostě zaseklý v čase, takže ho svítání docela dost překvapilo.

A v tom jsem do příběhu vpadnul já.

Naprosto nechtěně a nemotorně.

Zrovna jsem uvažoval nad sebou samým.

To znamená, že jsem seděl u skleněného kulatého stolečku po zesnulém dědečkovi, popíjel kávu ze starého hrnečku po mé zesnulé babičce, kouřil a poslouchal stejně jako slon na Trpaslíkovi veselé a uklidňující kolotoče z padesátých let dvacátého století.

Neznámý vypravěč je nazývá Merry-go-round, moc krásné slovo, že? Seděl jsem a napadala mě jedna myšlenka za druhou. V té chvíli jsem ještě netušil, že jsem plně ovládn skříp-ky, a doufal jsem, že své problémy vyřeším zamyšlením se nad svým hektickým životem a podobnými koninami.

Chyba.

Prozradím, na co jsem v té chvíli myslel.

Byly to většinou otázky ponurého charakteru:

„Existuje věčná láska, když každý, s kým mluvím, tvrdí, že je to jen nespelnitelný sen naivků nebo prostě pitomců?“

„Jak se mám vyrovnat se svou promarněnou minulostí?“

„Měl bych se snažit zapomenout na lidi, o kterých jsem si ještě do včerejška myslel, že se bez nich neobejdu?“

„Jak si urovnat svůj život, abych dokázal být spokojený sám se sebou a nepanikařit, když hledám v hospodě toaletu?“

„Neměl bych spáchat sebevraždu, když si připadám jako cvok bez sebevědomí a chuti hledat nějaké ty další krásy života?“

„Jsem hodn lidské společnosti?“

„Je hodna lidská společnost mne?“

A podobně.

Prostě jsem se tak trochu patlal v depresi, jestli chápete.

Deprese je velice zvláštní stav myslí nebo čeho vlastně.

A v tom velice zvláštním stavu jsem se seznámil s Lívežroutem.

Právě odbila půlnoc, já zapil další prášek proti pocitu strachu z okolí, a tu se za zdí ozvalo:

„Marnost nad marnost.“

Použil jsem své třetí oko a spatřil smutného osamělého človíčka.

Seděl na modrém rozedraném kanapi, ruce v rozechvělých dlaních a hořce bědoval.

„Uf, taky deprese,“ pomyslel jsem si a chtěl vypnout třetí oko, když jsem si uvědomil, jak se mi až neuvěřitelně podobá.

„Dopřdele,“ zaznělo mi v hlavě a tiše jsem ho pozoroval až do rána. Nevím proč, ale neměl jsem nic jiného na práci, neboť v depresi se špatně spí nebo cokoliv jiného. Poslouchal jsem jeho bédování a měl pocit, že slyším kopie svých vlastních myšlenek.

Nečekaně přiharcovalo ráno s rachotem přistávajícího záchranného vrtulníku. Smutný človíček sebou trhl, zmáčknul si bod uprostřed čela (to si zapnul třetí oko), podíval se na mě a řekl:

„Ufoni ještě nevyhmřeli.“

„Cože?“

„Povídám, že ufoni ještě nevyhmřeli.“

„O čem se to vlastně bavíme?“

„Jen tak. O ufonech a o zažloutlém listí, které se snáší k zemi a umírá v podzimní kaluži, do níž se právě vychcal pes.“

„Aha,“ řekl jsem a pomyslel si, jestli bych se neměl radši odpojit, a dodal jsem: „Nebylo by snazší mlčet?“

„Jistěže ano. Jenomže to bychom se nikdy nedostali k černobilým fotografiím, o kterých jsem vám chtěl vyprávět. A hlavně o skříp-kách. Měl byste vědět, že jsme jimi naprosto, ale naprosto všichni ovládnáni. Možná bych vám mohl poradit, jak se jich zbavit. Sám si na to netroufám.“

„Slyšel jste ten vrtulník?“ snažil jsem se vrátit rozhovor na pevnější půdu a pomyslel si, že jsem snad narazil na většího magora, než jsem já sám.

„Slyšel. Lekl jsem se. Svítá,“ řekl pomalu a narovnal se.

Jeho pronikavé zelené oči si mě chvíli zkoumavě prohlížely. Já mlčel a díval se do stropu.

„Jmenuji se Lívežrout a vy?“ otázal se po naprostém tichu, které můžeme slyšet snad opravdu jen při svítání.

„Zvláštní jméno,“ pronesl jsem zadumaně a dodal:

„Já se jmenuji Matěj.“

„Hm, já to vlastně vím, a vy byste mé jméno měl také znát. Použil jste ho v jedné své básnické sbírce. Jmenuje se tuším „Spisovatelskej aneb Frngolový sloh.“

„Matně si vzpomínám,“ zablekotal jsem zmateně a přitom mi bylo jasné, že Lívežroutovi je jasné, že plácám, jen abych něco plácal. Každý autor čehokoliv si většinou pamatuje, co napsal. Také jsem si to moc dobře pamatoval, ale byl jsem naprosto zmatený.

„Chcete, abych vám nejprve vyprávěl o černobílých fotografiích? Skříp-kové jsou pro začátek dost ožehavé téma,“ řekl Lívežrout.

Zapálil jsem si cigaretu, vdechl kouř a odevzdaně prohlásil:

„Jen vyprávějte. Kromě patláni se ve svých depresích nemám nic jiného na práci.“

„Představte si pokoj,“ začal Lívežrout vyprávět. „Malý útulný pokoj v ohromné bílé vile. Dejme tomu v prvním patře. To je jedno. Klidně tam můžete vyjet výtahem, pokud chcete. Když vejдете do pokoje, nejdřív nevnímáte nic.“

Slovo nic zdůraznil.

Tázavě jsem se na něho podíval.

„Prostě nic,“ pokračoval Lívežrout. „Protože před vámi je okno, z kterého je výhled na Vltavu, ale vy ji nevidíte, neboť výhled na ni zakrývají podobné obrovské bílé vily. Ale když se otočíte doprava,“ odmlčel se a vzdychl. Přisahal bych, že jsem v jeho vzdychu uslyšel: „Marnost nad marnost.“

„Ale když se otočíte doprava,“ pokračoval tišším zasněným hlasem, „spatříte celou zeď polepenou černobílými fotografiemi.“

„Aha,“ zmohl jsem se.

„Ty fotografie vyjadřují tu největší radost i tu největší bolest v mém životě,“ nenechal se Lívežrout zmást. „Vyjadřují jednu zmizelou krásnou bytost.“

„Vím,“ řekl jsem automaticky a vzpomněl si na malou dívku s velkýma hnědýma očima objevující se už pouze v mých snech.

„Byla malá a měla velké hnědé oči,“ řekl Lívežrout a podíval se na mě. „Nemohl byste mi přes zeď poslat cigaretu? Došel mi tabák... a v tomto stavu nemohu vyjít z domu.“

„Naprosto vás chápu, já také ne,“ řekl jsem a poslal jsem mu skrze zeď cigaretu.

Lívežrout ji olízl, přesně tak jako já za starých časů, a zapálil si.

„Zajímá vás to?“ zeptal se.

Zjistil jsem, že Lívežrout je stejný magor jako já, možná ještě větší.

A jeho vyprávění mě začalo zajímat.

Dokonce jsem byl ochoten naslouchat i povídání o skříp-kách.

Chápal jsem ho.

A cítil jsem.

Tu jeho strašnou vnitřní bolest, jež ho zžírala, viděl jsem před sebou onu dívku. Znal jsem ji moc dobře a také jsem ji ztratil.

„Ano, zajímá,“ řekl jsem, „co bylo na těch fotografiích?“

„Jsou tam různí lidé, staré podivné stroje, všelijaké harampádí, ruské kolo a rybník ozářený měsíčním světlem s vrásčitou vrbou,“

vyjmenovával Lívežrout, jako by měl vše před sebou.

„A na druhé straně pokoje, před dřevěnou vyřezávanou skříňí, stojí ona.“

Je to vyprávění o černobílých fotografiích, nebo o ní?“ usmál jsem se beze stopy jakékoliv ironie v hlase.

Lívežrout se zhluboka nadechl a pak pomalu vypouštěl vzduch z plic.

Za okny bylo již denní světlo a normální lidé byli v práci, ti bohatší na

squashi, děti ve školách a školkách, jen já a Lívežrout jsme stále seděli po probdělé noci a mluvili o zdánlivých pitominách.

Slon stále tancuje

„Vlastně o ní,“ vzdychl, „a mimochodem, vidíte toho slona?“
„Vidím,“ žblebl jsem nejistě a spatřil planetu, myslím, že to byl Mars, a na něm tančil slon. Dokonce jsem znal i píseň, na níž se nemotorně kolébal do rytmu. Jmenovala se „Stay just a little bit longer“ a byla z padesátých let dvacátého století.

„Tak vidíte,“ řekl Lívežrout, „jste stejně postižený jako já.“
Lívežrout se zasmál a típnul cigaretu v ohromném popelníku vytvořeném z pistu nákladního auta.

Zívnuv jsem se protřel si oči.

„Asi bychom se měli trochu vyspat,“ řekl Lívežrout. „Stejně nemá žádný smysl se o ní déle bavit. Alespoň ne dnes. Ale chtěl byste večer pokračovat? Moc bych si přál si s vámi opět povídat.“

„Jistěže ano, jste velice zvláštní člověk a mě zvláštní lidé přitahují,“ uslyšel jsem se.

„Tak jo, děkuji. Dobrou noc,“ řekl tiše Lívežrout a zmizel.

Vypnul jsem třetí oko a odešel k ledničce. Popadl mě hrozný hlad. Nic v ní samozřejmě nebylo. Ven jsem jít, stejně jako Lívežrout nemohl, a tak jsem si vzal dvojitou dávku prášků na spaní a šel spát.

Nastal dlouhý den.

Za zdí bylo ticho a za okny se naše lidská společnost snažila nepřemýšlet. Docela se jí to dařilo...

Ufoni ještě nevyměřeli

Neznámý vypravěč vás teď, dokud Livežrout a Matěj spí, odnese daleko do vesmíru, kde ještě nepřistála raketa s lidskou posádkou. Tomu místu se říká rudá planeta, správně planeta Mars. Odjakživa lákala lidi k všelijakým myšlenkám o Martánech, kteří nás mohou kdykoliv napadnout a zničit naší obdivuhodnou civilizaci. V poslední době je módní myšlenkou, že ufonské bytosti už vyhynuly, ale jejich bývalou existenci prý dokládají umělé starobylé vodní kanály, které protkávají celou planetu.

Chyba!

Martáni nás nikdy nechtěli napadnout a hlavně: Ufoni ještě nevyměřeli, jak správně poznamenal Livežrout.

Jeden z nich žije na Marsu, a je to slon.

Žije jako slon, chová se jako slon, jen s tím rozdílem, že umí myslet, mluvit a docela obstojně tančit.

Vlastní ohromnou loď na které brázdí nekonečné vodní kanály své rudé planety. Je příšerně osamělý, ale za ty miliony let si na to zvykl.

Kolem planety vytvořil neprostupnou clonu na bázi neaktivní ondulace, takže i ty největší pozemské observatoře vidí ve svých teleskopech jen to, co uzná on za vhodné. Poušť a vyschlé vodní kanály. Nestojí o společnost. Jen o lidské písně, ale i v nich je vybíravý. Poslouchá pouze skladby z padesátých a šedesátých let dvacátého století.

Jednou za sto let se vydá na takzvaného spicha s podobnými slony s podobných planet.

Většinou se všichni příšerně ožerou při debatě o smyslu existence vesmíru. Při posledním spichu na planetě Megalomat 23-2-1987 se sloni dostali k ožehavému tématu.

Jak vyčistit nekonečný vesmír od dotěrných skříp-ků, kteří ovládají všechny myslící bytosti, mimo slonů, tak, že se s nimi nedá vůbec komunikovat.

Na Megalomatu 23-2-1987 žil slon jménem Soko Asahara, který měl tak trochu radikální názory. Byl pořadatelem spichu, a měl tedy pocit, že musí neustále do všeho mluvit. Byl také přesvědčen, že kdyby se ve vesmíru vyhladily všechny myslící bytosti kromě slonů, byl by pokoj od skříp-ků. Hlásal, že je to jediná rozumná cesta. Tento svůj názor vyjádřil svým obvyklým způsobem žmoulaje marihuanovou cigaretu v chobotu.

„Všechny planety bych zplynoval, a bylo by to,“ zahřímal, uprdl si a poposedl si blíže ke svému mlčenlivému sousedovi z Marsu.

Ještě, než spadl pod stůl, zeptal se ho:

„Co si o tom myslíš, kámo?“

Slon z Marsu se nejistě podíval po přítomných, odkašlal si a řekl:

„Jak jistě víte, jsem ten nejmírnější slon ve vesmíru. Proto jsem si změnil jméno. Ode dneška mi místo Mímotaj říkejte Hipík Elvis. A jsem naprosto proti návrhu tady kolegy Asahary na zplynování všech myslících bytostí ovládaných skříp-ky.“

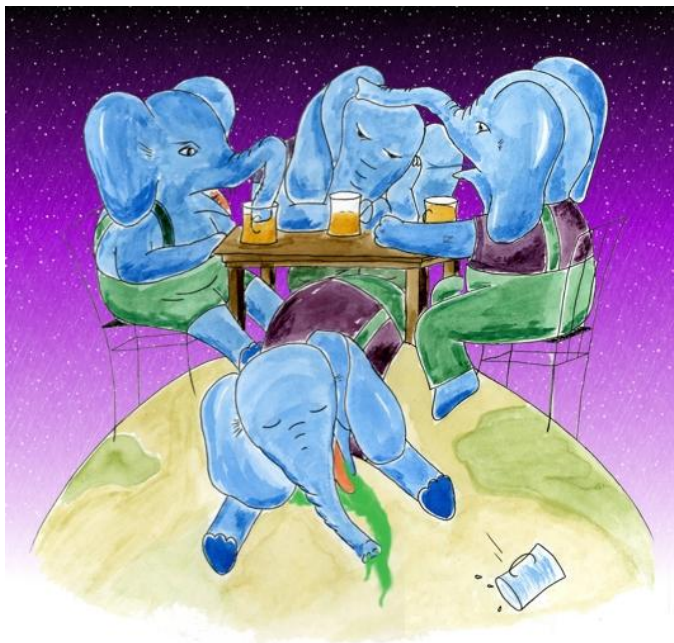
Opozorně se podíval na zvracejícího Soko Asaharu pod stolem a dodal:

„Každý z nás moc dobře ví, že myslící bytosti se skříp-ků mohou zbavit jen svou vůlí k životu, jako my, sloni. Nedávno jsem jednu myslící bytost bez skříp-ků objevil. Je to člověk a je z planety Země. Neví sice, že se nedávno skří-pků nechtěně zbavil, ale ví o nich. A chce tomu všemu přijít na kloub.“

„Huhli,“ ozvalo se z pod stolu.

„Mno,“ řekl slon z opačného konce sálu. „Plynovat se tedy prozatím nebude. Já, Drobin z planety Serujakmuzu 42, předseda tohoto spichu,

rozhodují, že se o skříp-kách budeme opět bavit za sto let. Teď se ožerem.“

„Jsem proti,“ řekl nesměle Hipík Elvis.
Sál oněměl úžasem.

Rozhodnutí předsedy ještě nikdy nikdo nepadl. Předseda se chobotem poplácal po hřbetě a udiveně se zeptal:

„Cože?“

„Nerad bych odporoval,“ řekl Hipík Elvis, „ale za sto let ona myslící bytost už nebude žít. Nemá takový životní potenciál jako my. Ona bytost se jmenuje Livežrout a spřátelil se s dalším člověkem jménem Matěj. Oba dva mě dokáží vidět, sice nevím, jak je to možné, ale dokáží. A dokonce si myslím, že Livežrout je přesvědčen, že slon jako já, ho dokáže zbavit skříp-ků.“

„Ale před chvílí jsi říkal, že už žádné skříp-ky nemá,“ řekl slon jménem Bardhaf sedící naproti.

„Jsem pro zplynování,“ ozvalo se z pod stolu.

„Nemá, jen o tom zatím neví, a proto se chová tak, jako by je stále měl. Myslím, že my, odpovědní vedoucí vesmíru, bychom mu měli pomoci.“

„Další spich bude za sto let,“ zahřímal předseda a vztekle švihl chobotem. Rozbil při tom lustr a svou kříšťálovou skleničku.

Bardhaf se zaklonil a zatroubil, aby utichl nastalý hluk v sále, a řekl:

„Předsedo, toto je vyjíměčná situace.“

Několik slonů souhlasně zabručelo.

Bardhaf pokračoval: „Máme tu zjevně jedinou myslící bytost ve vesmíru beze skříp-ků mimo nás a toho Dalajlámy nebo jak se ten tvor jmenuje. Nepochází také ze Země?“ obrátil se na Hipíka.

„Pochází,“ odpověděl Hipík Elvis. „Zbavil se pomocí vlastní vůle skříp-ků, ale v jednom ze svých minulých životů zapomněl recept, takže ho nemůže předat dalším lidem. Rodí se stále dokola, aby si vzpomněl, ale všechno marné. Hlásá lásku a mír a podobné věci a dokáže používat třetí oko, přičemž mě si za ta staletí svého znovuzrozování dosud nevšiml. Zato Livežrout ano. A já mu pomůžu, ať se vám to líbí nebo ne,“ dodal Hipík Elvis už docela rozhodně.

Sálem to zašumělo.

„Tomu se říká rockandroll,“ ozvalo se ironicky z pod stolu.

„Ne, tomu se říká solidarita a chuť něco v tomto podělaném vesmíru změnit,“ přidal se na Lívežroutovu stranu Bardhaf a vyzval hlučící sál k hlasování o sesazení předsedy.

Hlasování skončilo nerozhodně stojedenáct ke stujedenácti.

„Nehlasoval Soko Asahara,“ zařval vítězoslavně předseda a vytáhl dezorientovaného Asaharu za kel z pod stolu.

Všichni sloni zpozorněli.

„Já hlasuji samozřejmě pro předsedu,“ vypravil ze sebe Asahara, dopil svou láhev a zmizel opět pod stolem odkud zařval:

„Ať žije Hipík Elvis a rockandroll!“

Hipík Elvis se smutně podíval na Bardhafa.

„Mám pocit, že s vesmírem není něco v pořádku.“

Matějovi se zdál sen.

Seděl v prostorném sále vesnické hospody, veliké kamna spokojeně hučela a v jednom koutě sálu seděl slon. Za okny byla zima a tma, ale uvnitř bylo teplo a útulno, ač zde seděli jen oni dva.

Matěj spokojeně popíjel pivo, kouřil jednu cigaretu za druhou, psal básně do čtverečkovaného sešítu a přitom pozoroval krásnou výčepní za pultem.

Matěj z ní nemohl spustit oči.

Byla štíhlá jako laň, zadeček i ňadra tak akorát, kalhoty do zvonů, bílé tričko s krátkými rukávy, jemné ruce s dlouhými ladnými prsty a vůbec, Matěj byl naprosto uhranutý. Tvář anděla, v očích něhu a vlasy měla sčesané za uši a nad zátylkem je měla stáhnuté do malého copu. Byly zvláště melírované.

Vždy, když Matějovi donesla pivo, roztomile se uchichtla.

Znělo to nějak takhle: „I chi chi chi chí.“

Výčepní občas přistoupila ke kamnům, sklonila se a vhodila do nich pár polen. Když se narovnala, uhladila si své vlasy a odtančila zpět za pult. V té chvíli by Matěj strašně rád vyskočil, objal ji, políbil a pozval do čajovny. Objednal by vodní dýmku a nějaký sladký dobrý čaj. Byl však velice nesmělý, a tak radši dopsal svou další báseň:

Labuť

*Spatřil jsem krásnou labuť
Vznášela se s pivní pěnou po sále
Tiše spočinula na hladině mého smutku
Otočil jsem se vzhůru nohama
Když mě zařikávala čarodějnými slůvky
Usnul jsem na stropě
Připoután mléčnou dráhou
Ráno jsem se probudil zulíbán od hlavy až k patě
A uvařil anglickou snídani
Oblohu tvořily lístky růží a má krev
Zapomněl jsem slaninu v mrazáku mezi letními jahodami
A tuleni a mroži ji hltali
Zatímco my popíjeli kávu
A vypouštěli cigaretový kouř do nekonečných výšin života*

Znenadání se slon zvedl a bez Matějova svolení si k němu se svým püllitrem piva přisedl. Chvilí mlčel a pak řekl:
„Hele, Matěji, chtěl bys být raději zplynován, nebo se chceš naučit žít bez skříp-ků? A máš rád rockandroll?“
Matěj nemohl odtrhnout oči od překrásné výčepní, řekl:
„O skříp-kách jsem už někde slyšel, pane slon. Zplynovat nechci, ale teď se chci dívat jen na ni.“

„A jak je to s rockandrollem? Koho máš nejradši?“ nenechal se odbýt slon.

„Nejradši mám Buddy Hollyho,“ zašeptal Matěj a dále zasněně pozoroval výčepní. „Jak se asi jmenuje?“ napadlo ho.

„Barbora,“ řekl slon, „ale to je jedno, není ti souzena. Ty teď máš jiný úkol, a to naučit se žít bez skříp-ků. Respektive, nejdřív se jich zbavit. Já od Buddy Hollyho zbožňuji skladbu *Baby I don't care*, kterou ty?“ „*Maybe baby*... ty jsi opravdický slon?“ zeptal se Matěj očividného slona.

„Jsem. A jsem z Marsu. Mé jméno je Hipík Elvis.“

Do sálu hlučně vešla parta zemědělců v zasněžených beranicích.

Kývli opovržlivě na Matěje a Hipíka Elvise a zasedli k velkému dubovému stolu. Objednali si piva, panáky rumu a začali hrát mariáš.

V Matějovi se náhle po čtyřech pivech objevila odvaha, s níž romantici překonávají ty nejvyšší hory trudného života.

Bohužel zrovna v nesprávnou chvíli.

Povstal a přes celý sál zavolal na krásnou výčepní:

„Nešla byste se mnou někdy do čajovny?“

A tak se stalo, že v Matějově snu, on i Hipík Elvis dostali neskutečně do držky.

Červená knihovna

Lívežrout byl příšerně unavený, ale spánek stále nepřicházel. Přemýšlel o skříp-kách a o Matějovi za zdi. Bylo mu najednou lehčeji, měl uklidňující pocit, že konečně narazil na někoho, s kým se dalo docela normálně mluvit. Chvilí se ještě pokoušel marně usnout a nakonec se rozhodl pro knihu. Vytáhl z knihovny první, která mu padla do ruky, otevřel jí někde uprostřed, vyhledal začátek nové kapitoly a začal číst:

Barbora se v zasněžené vesnici probudila do nádherného rána. Za okny svítilo slunce a jí se zdálo jako by propukalo jaro. Ale sněhu spíše přibýlo, než ubylo. Nechtělo se jí v tom krásném nedělním ránu vstávat, a tak zůstala celé dopoledne v posteli. Snila a šmatlala o sebe svýma nožkami pod tlustou péřovou duchovou. Každý pátek dojížděla do vesnice za svou matkou a v místní hospodě si přivydělávala ke svému malému platu jako číšnice. V dalekém, teď až neskutečném velkoměstě, pracovala v jedné bezvýznamné pojišťovně, vlastnila malý byt a sněhobilou kočku Mařenku. O víkendy chodila spát až ke čtvrté ráno a usínala s ozvěnou hospodských hlasů v hlavě. A dnes měla i jiný důvod nevstávat, bylo jí právě dvacet pět let. Šmoulení nohou, snění a odpočinek, to byla taková její oslava. Matka za Barbarou přišla do pokoje až kolem poledního a přinesla jí snídani do postele, usmála se a popřála vše nejlepší k narozeninám. „Barborko, po snídani bys měla vstát, musíme ještě na hřbitov. A Autobus ti jede už ve čtyři,“ řekla. „Možná, že se v autobuse potkáme,“ zašeptala zasněně Barbora.

„Co jsi říkala?“ zeptala se matka.

„Nic, nic. Děkuji za snídani, hned vstanu a půjdeme. Jo, koupila jsem tatínkovi svičku, velkého bílého slona.“

„Ty jsi pořád ještě dětsko, vid', Barboro?“ zasmála se matka.

„Ale mami, vždyť víš, jak táta slony zbožňoval,“ odporovala Barbora.

„Vím, holčičko. A náš Pánbů mu dopřál slony vidět jen v ZOO.“

Matka odešla a Barbora začala snídat.

Po snídani se umyla, oblékla a vydala se pomalou procházkou s matkou na hřbitov.

Nevelký hřbitov s polorozpadlou kapličkou stál na kopci nad vesnicí, odkud byl široký výhled do dalekého okolí. Barbora neměla ráda zimu, ale tady v přírodě se jí zdála být kouzelnou. V dáli se vypínala hora se zvláštním jménem „Dítě na prsou matky“ a celý kraj byl bílý kromě nedalekého lomu, kde těžké stroje těžili písek.

Matka s dcerou očistily hrob a chvíli tiše postávaly. Barbora z kabelky vylovila slona, zapálila ho a položila na mramorovou desku.

„To máš ode mě tatí,“ řekla a objala matku.

„Jsi ještě děcko,“ řekla matka, „ale také krásná žena.“

„Ale jdi mami, ač žiju v tom šíleném městě, jsem pořád obyčejná a ošklivá vesničanka,“ zasmála se Barbora.

„Kdo tě tam asi uloví,“ řekla matka a ženy se se smíchem vydaly na cestu zpět.

Opoledne rychle uteklo a Barbora přesně ve čtyři hodiny stála na vesnickém náměstíčku a čekala na svůj autobus. Měl přijet za čtyři minuty a Barbora se rozhlížela, jestli nepřijde on.

Autobus přijel na čas a Barbora nastoupila, pozdravila známého řidiče, koupila si lístek a usedla.

Řidič pomalu a opatrně sjel nebezpečné serpentiny a pod nimi opět zastavil na zastávce na znamení.

Barbora vzhledla.

Ano, nastoupil on.

Barbora sklonila hlavu do klína a snažila se zaslechnout, kam si kupuje lístek, ale nic neslyšela.

„Mohu si přisednout?“ ozvalo se z ničeho nic nad ní.

Barbora sebou trhla a vzhledla. Stál a prohlížel si jí jasnými zelenými očima.

„Jistěže ano,“ odpověděla Barbora a měla pocit jako by dostala elektrickou ránu.

Muž se posadil a začal se rozhlížet po okolní krajině.

Cesta ubíhala v mlčení, ale Barbora to nemohla vydržet. Něco jí ponoukalo, aby s oním zajímavým mužem, o kterém dnes snila, aniž věděla proč, navázala rozhovor.

„Také jedete do...?“ zeptala se.

„Ano, právě tam,“ odpověděl muž a nesměle se usmál.

„Každý víkend vás vídávám u stejného stolu, jak něco neustále píšete. Hrozně by mě zajímalo co.“

„No,“ začal muž, „píšu pohádky pro děti, pak nějakou pitomost o tančícím slonu a také o vás. Nemohu z vás spustit oči, když tančíte po sále s püllitry piva a jak ladně štracháte v lednici. Pardon, to mi ujelo nebo co, omlouvám se.“

„To nevádí, neomlouvejte se,“ zasmála se Barbora, „i chi chi chi chí.“

„Moc krásně se smějete, víte to?“

„To mi ještě nikdo neřekl. Strašně ráda se směju, ale většinou si připadám hrozně pitomě.“

„Já si připadám pitomě celý život,“ řekl potichu muž. „Koukněte, tamhle ten hrad. Že je nádherný? Od malička sním, že bych tam bydlel. Do hradní věže by byl zaveden rychlovýtah a já bych měl nahoře obrovský dalekohled. Pozoroval bych vesmír. Třeba Mars a na něm tančícího slona, o kterém právě píšu.“

„I chi chi chi chí,“ zasmála se Barbora. „Měla jsem z vás pocit, že jste málomluvný, a bála jsem se s vámi navázat kontakt.“

„Obvykle málomluvný jsem. Rozhovořím se, jen když se uvolním. A dokážu se uvolnit jen ve společnosti někoho uklidňujícího. Vypadá to, že jste uklidňující,“ řekl muž, podrbl se za uchem a přemýšlel, co to vlastně řekl.

„To jste řekl moc hezky, jsem ráda, že na vás působím uklidňujícím dojmem. Zajímalo by mě, jak se jmenujete. Já jsem Barbora. Barbora Sazimová, pro pořádek. I chi chi chi chí.“

„Jmenuju se Matěj Elvis, pro pořádek.“ Tentokrát se zasmál i on.
„Elvis?“ divila se Barbora. „Jako Presley? Vy máte Presleyovo jméno jako příjmení? To existuje?“
„Mno, narodil jsem se s ním. A dokonce ho mám rád. Tedy obojí, příjmení i Presleyho.“

„To je absurdní,“ pomyslel si Lívežrout. „To by nikdo nikdy nenapsal.“

Zaklapl knihu a tvrdě usnul.

Za okny pomalu končila zima a do Lívežroutova pokoje vešel Březen. Kabát měl ještě zasněžený, ale v očích mu již plálo jarní slunce a kvetly Prvosenky.

Prohlédl si spícího Lívežrouta a tiše řekl:

„Hochu, hochu. Ty si tohle jaro pořádně užiješ.“

Lívežrout se otočil na bok a za snu prohlásil:

„Děsně, ale fakt děsně by mě zajímalo, jak sloni po vesmíru cestují. Na kolech?“

Březen potichu zapískal refrén písně „Stay just a little bit longer“ a zmizel za okny.

Když slon jménem Soko Asahara s poněkud radikálními názory vystřízlivěl, loučil se podležavě s předsedou.

„Ještě, že to tak dopadlo, pane předsedo. Byl jsem oním stodvanáctým hlasem, tím pověstným jazýčkem na vahách. Zůstáváte předsedou na dalších tisíc let, a já samozřejmě vašim uctivým služebníkem.“

„Ano, ano. Jsem ti vděčný Soko Asaharo. To by bylo, aby nějaký slon z takové díry jako je Mars poučoval, co jak má být, a zkusel měnit tisíciletý systém vesmíru.“

Podali si choboty na rozlúčenou a Soko Asahara nasedl na své kolo a šlapal na svoji obľíbenu planetu Guru 18. Bardhaf se za ním opovrživě díval a pomyslel si:

„Hlas takovýho šmejda a skříp-kové dál budou vládnout vesmíru,“ a nahlas řekl:

„Předsedo, nezlobte se, ale vystupuji z rady. Budu pomáhat Hipíkovi Elvisovi v jeho tažení proti skříp-kům. Je mi líto, najděte si jiného tajemníka.“

„Jak myslíš Bardhafe,“ řekl zlomyslně předseda a pomyslel si:

„Ty chudáku, nechám zplynovat Mars i tu tvou honosnou planetu Haf-Haf 69,“ a nahlas pokračoval:

„Aby se ti to spolčování s hipíkama jednou zle nevyplatilo.“

„Budu dělat to, co si myslím, že je pro vesmír nejlepší, nashledanou předsedo,“ odpověděl a také si sedl na své kolo.

Šlápl do pedálů a konečně znovu pocítil ten osvěžující pocit z letu vesmírem.

Proletěl kolem hvězdokupy Jásavá hmota a zamířil si to přímo do nejbližších končin vesmíru. Cestou minul pár slonů, kteří měli pomalejší kola než on, a prohodil s nimi pár slov.

Na Mars dorazil v podvečer, a ač jeho orbit prolétl několikrát tam i zpět, Hipíka Elvise nikde nezahlédl. Zaparkoval proto své kolo na jednom z Hipíkova oblíbených stanovišť a rozhodl se nějakou dobu čekat.

Bylo to klidné místo u kanálu s čistou vodou a uklidňujícím zpěvem ryb. Bardhaf se natáhl na písčité břeh, chvílku jen tak lelkoval a pak si všiml dalekohledu, který opodál čněl do nebe.

Přistoupil k němu a pohládl ho chobotem.

„Hipíku, Hipíku. Vsadil bych se, že vím, kam je namířen,“ řekl a podíval se do dalekohledu.

Na Zemi nastával večer.

Probudil jsem se kolem šesté hodiny večerní a zapálil si cigaretu.

Za okny se pomalu stmívalo a já přemýšlel o minulé noci. Každopádně byla zvláštní a dlouhá. Bylo mi tak nějak dobře a měl jsem po dlouhé době chuť něco dělat. Cítil jsem, že přichází jaro, a snil jsem o slunci a nějaké té měkké mezi, kde bych žvýkal trávu, vyhříval se a poslouchal zpěv ptáků.

„Ano,“ pomyslel jsem si, „musím vypadnout z tohotohle podělaného města! Pojedu na chatu a budu se milovat s přírodou.“

Sednul jsem si za počítač a vyhledal na internetu zítřejší ranní spojení do mé milované malé vesničky uprostřed hlubokých lesů. Koušek od ní stojí chata mých rodičů. Úplně jsem slyšel praskání kamen a zurčení potoku.

„Jo! Seru tady na to!“ zařval jsem, pustil na plné pecky skladbu *Stay just a little bit longer* a začal skákat po pokoji jako vztekly.

„To je dost, že jste se probudil,“ ozvalo se skrz zeď.

„Á, to jste vy,“ žblebtl jsem a ztišil hudbu.

„Máte chuť si povídat?“

„Samozřejmě. Mám teď skvělou náladu.“

„Vím, chystáte se do přírody. Ale nezapomeňte, příroda vás od skřípků nezachrání.“

„Aha, chtěl jste mi vlastně o nich vyprávět. Ale není to moc náročné téma na dnešní pěkný večer? Co kdybyste ještě vypravoval o těch černobílých fotografiích? Mám pocit, že to nebylo všechno, co jste chtěl říct. Znal jsem kdysi také takovou dívku.“

Náhle mým srdcem projelo zachvění. Vybavil jsem si zoologickou zahradu a ceduli s nápisem NEVSTUPOVAT MIMO CESTU. Nikdo nám však nemohl zabránit, abychom s dívkou s velkýma hnědýma očima nepřelezli zábradlí a nezmocnili se několika supích per.

„Nádhera,“ řekl Lívežrout, „také jsem s ní něco podobného zažil. Jen myslím, že naopak na dnešní večer jsou supí pera příliš supí. Chtěl bych vám vyprávět o skříp-kách, než s vámi provedou nějakou

hloupost, například ve vesnické hospodě. Víte, dnes jsem četl zvláštní knihu. Byl jste tam vy a nějaká servírka. Ale skříp-kové vás jednu chvíli ovládali tak, že jste to vlastně vy ani nebyl.“

„Mě se zase zdál divný sen. Kdybyste to byl neřekl, málem bych na něj zapomněl. Navštívil mě slon z Marsu a oba dva jsme dostali ukrutně do držky, protože jsem pozval krásnou výčepní do čajovny.“
„No vidíte,“ řekl Lívežrout. „Už jsem to řekl jednou, že jste postižený stejně jako já. To byla ona. Ta z mé knihy. Možná, že kdybyste nebyl tak zbrklý, mohla s vámi do té čajovny jít. Raděj nikam nejezděte. A pokud to chcete vědět, čajovny zrovna v oblíbě nemá.“

„Jak to víte?“ zeptal jsem se. „Chápu, že se skrze zeď potkali dva naprostí magoři, kteří podobně prožívají tento svět, ale co když čajovna je prostě to pravé místo?“

„Možná, že je. Ne však v tuto chvíli. Vás ovládají skříp-kové méně než ostatní, takže někdy vypadáte pro okolní svět, že jste tak trochu mimo. Jako já,“ odpověděl Lívežrout.

„Hm,“ řekl jsem, „co kdybychom vyšli ze zdi tohoto domu a dali si někde něco k jídlu? A koneckonců mi docházejí i cigarety. Pivo nás třeba trochu uklidní a bude se nám dobře povídat. Povíte mi o těch vašich skříp-kách, co říkáte?“

„Jsem pro, zkusím někde najít nějaké peníze a za patnáct minut budu přede dveřmi,“ řekl Lívežrout a odpojil se.

Oblékl jsem se a zkontroloval své finance. Něco málo jsem v peněžence objevil a řekl si, že by to mělo stačit na hospodu i na pár dní na chatě.

Poté jsem odešel do koupelny a chvíli dělal do zrcadla opičí grimasy. Říkal jsem si: „Jsem krásný a hodný.“

Tím jsem se trochu uklidnil a vyšel ze dveří.

Lívežrout již stál na chodbě. Konečně jsem si ho mohl pořádně prohlédnout. Přece jenom za tou zdí vypadal jako by byl ponořen

v nějaké mlze. V osvětlené chodbě jsem uviděl toho podivného človíčka a uvědomil jsem si, že mi je podobnější, než jsem si prve myslel. Jeho pronikavé zelené oči nevyjímaje.

„Tak kam jdeme?“ zeptal se zvesela.

„Šel bych ke Hranicím. Mají tam levnou tlačenkou a je to kousek. Přece jen je ještě pořádná zima,“ řekl jsem a začal sestupovat po schodech.

„Dobrá,“ řekl Lívežrout, „mě se tam pro změnu líbí ti neskutečný štamgasti. Budeme se mít na co koukat a co poslouchat.“ Zasmál se.

„Já myslel, že mi budete vypravovat o skříp-kách,“ řekl jsem.

„Ano, to zajisté budu. Víte, že mi je teď také docela veselo?“ řekl Lívežrout, ale náhle mě pevně chytil za rameno.

„Slibte mi, že nikdy, ale nikdy neřeknete, že jsem blázen. Magor, cvok, debil, to mi nevadí, ale slova blázen se děsivě bojím.“

„Ne, neřeknu,“ slíbil jsem a zakroutil pobaveně hlavou:

„Magor jste zcela určitě.“

„Matěji,“ prohlásil slavnostně Lívežrout. „Já dnes sežeru půl kila tlačenkou.“

Čtverečkovaný papír

Na planetě Guru 18 bylo jako vždy nesmírně nevlídné počasí. Čtyři její měsíce Čuryfuk, Čurymuk, Čuryfrk a Čuryškočdolomu vydávali bledězelené, děsně ošklivé světlo. Toto děsně ošklivé světlo bylo jimi odráženo od stejně ošklivého Žabiho slunce a vytvářelo na planetě nepěkné místo pro žití. Na Guru 18 vybuchovala jedna sopka za druhou, po zemi, která nebyla rozpálena žhavou lávou, se proháněli vztekli Tyrranosauri a honili nějaké jiné obludy, aby je mohli pozřít. Nad ohavným žlučovým mořem, ve kterém bylo naprosto mrtvo, se vznášel čpavkový opar.

Uprostřed té neskutečné ošklivosti ležel Soko Asahara na plážovém lehátku a opaloval se dozelenena. Brčkem srkal jakýsi páchnoucí nápoj a pojídal pískové červy. Byl sám se sebou velice spokojený. Nedaleko místa, kde se tak prasácky povaloval, stála jeho obrovská továrna. Ze stovek komínů stoupal k nebi mastný černý kouř. Byla to továrna na nejedovatější plyn ve vesmíru. Soko Asahara byl už dávno vůči všem plynům, ač byly sebejedovatější, naprosto imunní. Nyní si lebedil, patlal se ve své samolibosti a vymýšlel vražedný plán. Nazýval ho „Tuleni na porážku“.

Za okny, za zdi, ale i v celém vesmíru bylo pusto a prázdno. Hvězdy mdlé poblíkávaly, planety se točily okolo slunci a kdesi, přibližně uprostřed vesmíru, kdybyste žili, zaslechli byste tento rozhovor: „... a nakonec slon jménem Soko Asahara zplynoval celý vesmír. Nějak se mu to vymklo z rukou, totiž z chobotu a vymřeli úplně všichni, včetně slonů. Takže ve vesmíru teď není živé duše.“

„Cože? Jak to, že já jako Bůh o tom nic nevím?“

„Protože už nemáš pro koho Bohem být. Tudiž jsi sesazen.“

„Co si to dovoluješ Gabrieli?“

„Do želez s tím plesnivým dědkem! Teď to tady roztočím já!“

Marek Šolmes Srazil
Lívežrout aneb za zdi, za okny
a ve vesmíru

Ilustrace Helena Janatová
Redakce Michaela Šmejkalová
Grafická úprava Marek Neuman

Vydalo Elektronické nakladatelství Ignáce Dřevora
v květnu 2005 jako svou první publikaci

